

ДІД ІЗ ХЛОП'ЯЧИМ ОБЛИЧЧЯМ

По той бік швидкої річки здіймалася гора. Над нею кружляло кілька дельтапланів. Один із них був розп'яцькований, як саламандра, інший нагадував голову дракона.

Із приміщення автобусної станції, куди тільки-но прибув Андрійків міжміський автобус, вийшла прибиральниця. Вона поглянула на дельтапланеристів і осудливо похитала головою.

— Знову наші лобуряки розважаються, — поскаржилася вона хтозна-кому. — Робити їм більше нічого. Видеруться на гору, а потім, як навіжені, кидаються вниз. Ще, чого доброго, розіб'ються.

Проте лобуряки і не думали розбиватися. Наче вільні птахи, плавно ширяли вони над зеленою землею. Якусь хвилину Андрійко заздрісно стежив за ними, а тоді поглянув на двері, де висіло якесь оголошення. Це було прохання про допомогу у розшуку двох десятилітніх хлопців, які тиждень тому вийшли з дому і досі не повернулися. Одного з них звали Михайлом Нерозумахою,

іншого — Климком Вернигорою. Тут же були і їхні світлини: на них хлопці весело усміхалися.

— Це діти з сусідньої Грабівки, — пояснила прибиральниця, помітивши, як уважно розглядає Андрійко оголошення. — Кажуть, ніби їх бачили, коли ті йшли до лісу.

Прибиральниця вилила воду з відра на квітник і сувро поглянула на Андрійка.

— Дивися, щоб і з тобою такого не трапилося, — сказала вона.

— Не трапиться, — пообіцяв хлопець.

А тоді з'явився дід.

Це був дуже цікавий дід. Його рожеве кругловиде обличчя скидалося на обличчя дванадцятирічного хлопчака, до якого хтось причепив ріденьку борідку, чорні кошлаті брови і руду перуку. Ліве дідове око було значно більше від правого, довгий м'ясистий ніс нагадував хобот маленького слоненята. А ще дід був довготелесим, худющим і гнучким, мов черв'як.

Вигулькнув дід звідкілясь геть несподівано. На автостанцію саме заїжджав новенький автобус, і Андрійко мимоволі задивився на нього. А коли відвів погляд — дивний дід уже стояв поруч і теж читав оголошення. І на його обличчі був такий вираз, ніби він радів, що хлопці пропали.

Нарешті дід покінчив з читанням, по-змовницькому підморгнув Андрійкові і на довгих ногах подибуляв до гурту дітей, котрі товпилися біля ятки з водою та солодощами.

— Привіт юному поколінню! — вигукнув він тонким бадьюрим голосом. — А чого це ви такі невеселі, га? Що,

вода не газована чи цукерки скисли? Ну, нічого, зараз я вас трішки потішу!

Дід підніс ліву руку до очей і подивився на неї так, ніби ніколи досі її не бачив.

— А що буде, коли я візьму та й відчикрижу цей палець? — запитав.

І, не чекаючи відповіді, крутонув великий палець, скривився, начебто йому дуже заболіло, а тоді показав руку дітям:

— Бачите?

Діти вражено витрішили очі. Андрійкові теж стало не по собі: великого пальця мов корова язиком злизала.

— Дуже болить? — співчутливо запитала якась дівчинка.

— Нічого, терпіти можна, — безтурботно відказав дід. — А щоб він геть не розболівся, поставимо його на місце. Раз, два... три!

Палець з'явився там, де й був.

— Ви, діду, мабуть, у цирку працюєте? — здогадався білявий хлопчина Андрійкового віку.

Дід загадково усміхнувся.

— Не тільки там. Не тільки.

— А що ви ще вмієте?

Дід трохи подумав, тоді кумедно, як циркуль, проішовся перед малими глядачами. По тому широко розставив ноги, перехилився назад — і його повновидне обличчя позирнуло на глядачів з-поміж ніг.

— Ну, як? — запитав він. — Зможете повторити?

Діти засоромлено перезирнулися. Ні, на таке вони не були здатні. Один лише трирічний малюк спробував повторити дідів фокус, проте беркицьнувся на спину

і чи то від болю, чи від невдачі заголосив так, що один з дельтапланеристів притиском повернув до автостанції, аби подивитися, що там сталося.

Малюка підхопила на руки дебела матуся. Вона сердито глянула на діда і сказала;

— Геть змалилися. От іще!

Проте діда, схоже, ці слова не образили. Він розтягнув до вух свого жаб'ячого рота і збирався сказати матусі щось дуже дотепне. Але тут із диспетчерської вийшов водій, і пасажири кинулися займати свої місця.

Дивний дід усівся поруч з Андрійком.

— У вас квиток є? — запитав водій старого.

— Аякже! — широко усміхнувся той і поляскав себе по нагрудній кишені.

Водій недовірливо позирнув на діда, почухав потилицю, проте з поваги до його сивої бороди не сказав нічого.

Автобус рушив. Дід зручніше вмостиився в кріслі і надовго прикипів поглядом до вікна. Андрійко теж задивився на місця, якими вони проїжджали. Гарні ж хати будують у цих краях! Кожна, мов писанка. А от городи і садки тут значно менші, ніж у його рідній Воронівці, що поблизу Дніпра. Тож ще невідомо, де краще. Особисто для нього, Андрійка Ставкового, кращого місця, ніж Воронівка, немає ніде на світі. Бо там усі свої — і мама, і тато, і крихітна сестричка Надійка.

— Ти що, їдеш без батьків? — зненацька запитав дід.

— Так, — відповів Андрійко.

— І куди ж вони відпустили тебе одного, якщо не секрет?

— У Яблунівку, — відказав Андрійко. — У гості до дядька Дмитра.